

ใบงานที่ ๐๑

เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียในกลุ่มอาเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียน บอกว่าอารยธรรมในภาพ ต่อไปนี้ ว่าเป็นของจีน หรืออินเดีย

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

เฉลยใบงานที่ ๐๑

เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียในกลุ่มอาเซียน

คำชี้แจง ให้นักเรียน บอกว่าอารยธรรมในภาพ ต่อไปนี้ ว่าเป็นของจีน หรืออินเดีย

จีน

จีน

อินเดีย

คอกคพจ	เื้อง	กย ค พ ฆ
ฉศฉฉฉฉ		ฉ ฉ ฉ ฉ ฉ ฉ
ฉฉฉฉฉฉ		ฉ ฉ ฉ ฉ ฉ ฉ
คยคคคค		ค ค ค ค ค ค
คคคคคค		ค ค ค ค ค ค
คคคคคค		ค ค ค ค ค ค
คคคคคค		ค ค ค ค ค ค

อินเดีย

อินเดีย

อินเดีย

จีน

อินเดีย

อินเดีย

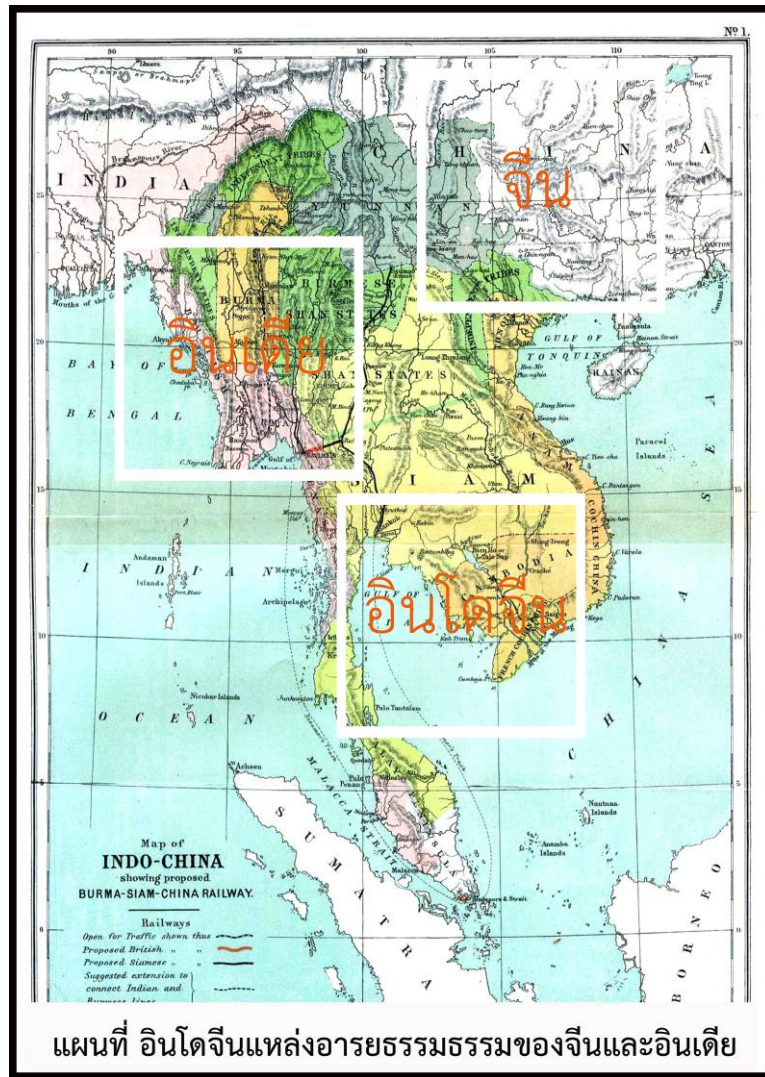
จีน

ชื่อ.....สกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบความรู้ที่ ๐๑
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง อารยธรรมจีน และอินเดีย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอีกชื่อหนึ่งว่า “อินโดจีน” หมายถึงภูมิภาคที่ได้รับอารยธรรมอินเดีย และอารยธรรมจีน อันเนื่องมาจากที่ตั้งอยู่ตรงการระหว่างสองประเทศนั่นเอง และจากประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน ทั้งประเทศอินเดียและประเทศจีนก็มีการติดต่อค้าขายมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นทางบกหรือทางเรือ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงกลายเป็นทางผ่านที่สำคัญ เป็นที่พักสินค้า เต็มน้ำจืด และที่หลบลมมรสุม การค้าขายนี้เองทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทั้งจีนและอินเดีย

วัฒนธรรมของอินเดียที่เผยแพร่ในอาเซียน

๑. ศาสนา

พระราชพิธีพิชมงคล
จรตพระนังคัลแรกนาขวัญ

ศาสนาจากอินเดียที่เข้ามาเผยแพร่ก่อนคือ ศาสนาพราหมณ์ หรือฮินดู ซึ่งเป็นศาสนาที่นับถือเทพเจ้าหลายองค์ เช่น พระศิวะ พระพรหม พระนารายณ์ พระอินทร์ เมื่อพุทธศาสนารุ่งเรืองในอินเดีย โดยเฉพาะในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช (ครองราชย์ พ.ศ. ๒๖๘-๓๑๑) พระองค์ได้ส่งสมณทูตไปเผยแพร่พุทธศาสนาหลายแห่ง รวมทั้งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้ผู้คนในอาณาจักรต่าง ๆ ยอมรับนับถือพุทธศาสนาแทนศาสนาพราหมณ์ อย่างไรก็ตาม ศาสนาพราหมณ์ยังคงมีอิทธิพลในราชสำนักและในพระราชพิธีบางอย่าง พุทธศาสนาที่นับถือในสุโขทัย

ระยะแรกเป็นนิกายมหายาน ต่อมาในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช (พ.ศ. ๑๘๒๑-๑๘๔๒) ทรงนำพุทธศาสนานิกายเถรวาทแบบลังกาวงศ์ หรือนิกายหินยาน ซึ่งเคร่งครัดในพระธรรมวินัยกว่ามาเผยแพร่ ทรงนิมนต์พระสงฆ์จากตามพรลิงค์ หรือนครศรีธรรมราช ซึ่งมีความรู้แตกฉานในพระไตรปิฎก มาเทศน์สั่งสอนประชาชน ทำให้พุทธศาสนานิกายเถรวาทเป็นที่นับถือกันโดยทั่วไปจนปัจจุบัน

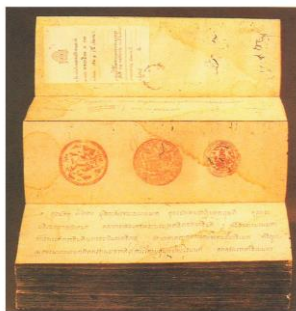
๒. ภาษาและวรรณคดี

การแพร่หลายของพุทธศาสนาในราชอาณาจักรไทย จนกลายมาเป็นศาสนาประจำชาติ ทำให้คำในภาษาบาลี ซึ่งใช้ในพุทธศาสนานิกายหินยานมีหลายคำ ปรากฏในภาษา ซึ่งใช้กันโดยทั่วไปในหมู่คนไทย ส่วนภาษาสันสกฤต ซึ่งเป็นภาษาของนักปราชญ์ในอินเดีย ก็มีอิทธิพลอยู่มาก แต่น้อยกว่าภาษาบาลี ในด้านวรรณคดี มหาकाพย์ที่ยิ่งใหญ่ของอินเดีย ๒ เรื่อง คือ รามายณะ หรือรามเกียรติ์ และมหากาพย์ เป็นที่รู้จักกันดีของคนไทย เรื่องรามายณะมาเล่นโขงหนังใหญ่ และหนังตะลุง ยังมีวรรณคดีของอินเดียอีกหลายเรื่อง ที่คนไทยคุ้นเคย ที่รู้จักกันดีอีกเรื่องหนึ่งคือ นิทานชาดก ในพุทธศาสนา ซึ่งมีอิทธิพลต่อคนไทยในเรื่องการทำคุณงามความดี ละเว้นความชั่ว

พระราม พระลักษมณ์ พระนางสีดา หนุมาน
จากมหากาพย์รามายณะ หรือ รามเกียรติ์

๓. กฎหมายและระบอบการปกครอง

กฎหมายตามสามดวง

กฎหมายเดิมของไทยที่เรียกกัน โดยทั่วไปว่า กฎหมายตราสามดวง ได้รับอิทธิพลจากอินเดียเช่นกัน (โดยผ่านทางมอญ) คือ จากคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ ในการตรากฎหมาย หรือที่เรียกว่า พระไอยการลักษณะต่าง ๆ จะมีการอ้างอิงถึงคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ ในเบื้องต้น ก่อนกล่าวถึงเนื้อหาของสาระของกฎหมาย นอกจากนี้คัมภีร์อรรถศาสตร์ ซึ่งเป็นตำราทางด้านกรปกครองของอินเดีย ราชনীติ หรือ "ความประพฤติของพระราชา" และหลักทศพิธราชธรรม หรือ "ธรรม ๑๐ ประการ ของพระราชา" ล้วนแล้วแต่มีกำเนิดในอินเดีย และมีอิทธิพลต่อระบอบการปกครองของไทยในสมัยก่อน

๔. ศิลปกรรม

ศิลปกรรมของอินเดีย ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทางด้านปฏิมากรรม เช่น พระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ ด้านสถาปัตยกรรม เช่น สถูป เจดีย์ ด้านจิตรกรรม เช่น ภาพฝาผนัง มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อศิลปกรรมของไทย อิทธิพลของเรื่องรามายณะ หรือรามเกียรติ์ ทำให้นาฏศิลป์ของอินเดีย มีอิทธิพลต่อนาฏศิลป์ไทยเช่นกัน ทั้งการแต่งตัว และท่าร่ายรำ อิทธิพลของวัฒนธรรมอินเดียดังที่กล่าวมา ไทยไม่ได้รับโดยตรงจากอินเดีย หากแต่รับผ่านเพื่อนบ้านของไทย คือ ขอม (เขมร) มอญ ลังกา สำหรับขอมยังมีอิทธิพลทางด้านภาษาต่อไทยเราด้วย นั่นคือ คำในภาษาเขมรหลายคำ กลายเป็นภาษาที่ใช้สำหรับพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือราชาศัพท์

วัฒนธรรมของจีนที่เผยแพร่ในอาเซียน

อิทธิพลของจีนด้านศาสนา

จีนมีอิทธิพลต่อเวียดนามมาเป็นเวลานาน ธรรมเนียมปฏิบัติของชาวเวียดนามมีปรัชญาเอเชียตะวันออกเป็นจำนวนมาก อีกทั้งยังได้รับอิทธิพลทางศาสนา เช่น ศาสนาพุทธ นิกายมหายาน, ลัทธิขงจื้อ และลัทธิเต๋า ซึ่งเกิดขึ้นในจีนทั้งหมด นอกจากนี้ในเวียดนามยังนิยมใช้ตะเกียบในการรับประทานอาหาร เช่นเดียวกับประเทศในเอเชียตะวันออกประเทศอื่น ๆ และอาหารเวียดนามส่วนใหญ่ก็ได้รับอิทธิพลจากจีนและฝรั่งเศสด้วย (ผู้คนที่รับประทานอาหารด้วยมือจะเป็นพวกที่ได้รับอิทธิพลจากอินเดียมากกว่าจีนซึ่งรับประทานอาหารด้วยตะเกียบและมีชาเป็นเครื่องดื่ม) ลักษณะความเชื่อทางศาสนาของชาวจีนในประเทศไทยผสมผสานความเชื่อของพุทธศาสนาการบูชาบรรพบุรุษ ลัทธิเต๋า ลัทธิขงจื้อ และการนับถือเทพเจ้า ชาวจีนจะนิยมไหว้เจ้าและไหว้บรรพบุรุษ ในขณะเดียวกันก็ทำบุญตักบาตรหรือให้ลูกบวชเรียนในพุทธศาสนา โดยไม่ถือว่ามีความขัดแย้งกัน ความเชื่อดั้งเดิมที่ชาวจีนรับมาจากบรรพบุรุษนั้นความกตัญญู กตเวทิต่อพ่อแม่และบรรพบุรุษ สอนให้บุคคลดำเนินชีวิตโดยไม่ฝืนธรรมชาติ รู้จักตนเอง เอาชนะตนเอง รู้จักพอ สอนให้รู้จักสันโดษ สอนว่าการปกครองที่ดีนั้นไม่ควรใช้อำนาจมาก ไม่ควรมีกฎระเบียบมาก ให้เป็นไปโดยธรรมชาติเหมือนชีวิตในครอบครัวเดียวกัน พิธีกรรมสำคัญตรุษจีน สารทจีน แข็งเม็ง เทศกาลกินเจ

อิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ

ในฐานะที่จีนเป็นตลาดการค้าใหญ่ มีสินค้าต่าง ๆ ที่รัฐต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องการ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม จีนจึงบังคับให้รัฐต่าง ๆ ส่งเครื่องบรรณาการให้กับจีนก่อน แล้วจีนจึงค้าขายด้วย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยน อาจารย์ผู้สอนประวัติศาสตร์จีนให้สอนผู้เขียนว่า จีนถือตนว่าเป็นผู้ใหญ่ เมื่อผู้น้อยเอาของมาให้ ผู้ใหญ่ต้องมีของแลกเปลี่ยนการตอบแทน แต่เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็ต้องให้มากกว่า

ผู้น้อย ดั่งนั้นจึงเป็นที่ชื่นชอบแก่รัฐต่าง ๆ เป็นอันมาก อาณาจักรที่รุ่งเรืองเรื่องการค้าขายกับจีน เช่น อาณาจักรพุนัน ศรีวิชัย อันนัม สุโขทัย อโยธยา รัตนโกสินทร์ ฯลฯ

ใบความรู้ที่ ๐๒ สำหรับครู

เรื่อง อารยธรรมจีน และอินเดีย ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีอีกชื่อหนึ่งว่า “อินโดจีน” หมายถึงภูมิภาคที่ได้รับอารยธรรมอินเดีย และอารยธรรมจีน อันเนื่องมาจากที่ตั้งอยู่ตรงการระหว่างสองประเทศนั่นเอง และจากประวัติศาสตร์ที่มีมาอย่างยาวนาน ทั้งประเทศอินเดียและประเทศจีนก็มีการติดต่อค้าขายมาตลอด ไม่ว่าจะเป็นทางบกหรือทางเรือ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงกลายเป็นทางผ่านที่สำคัญ เป็นที่พักสินค้า เต็มน้ำจืด และที่หลบลมมรสุม การค้าขายนี้เองทำให้เกิดการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมทั้งจีนและอินเดียในภูมิภาคนี้

อารยธรรมจีนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

อิทธิพลทางการเมือง

ในสมัยโบราณ กษัตริย์จีนทุกพระองค์ถือว่า ทรงเป็นสมมุติเทพมีฐานะเหนือผู้ปกครองของประเทศต่าง ๆ ในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้ปกครองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะต้องส่งเครื่องบรรณาการไปให้กับกษัตริย์จีนอย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง เพื่อประโยชน์ทางการค้า เรียกว่า “จิ้มก้อง” หากมีการผลัดเปลี่ยนกษัตริย์ จะต้องมีการแจ้งเรื่องให้กับกษัตริย์จีนทรงทราบ เพื่อให้จีนรับรอง สำหรับประวัติศาสตร์

พระราชวังหลวงเว้

ไทยมีหลักฐานการส่งบรรณาการกับจีนมานานแล้ว อย่างน้อยที่สุดก็ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ไทยหยุดส่งเครื่องบรรณาการให้จีนสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นี้เองประเทศเวียดนามนับว่าได้รับอารยธรรมจีนมากที่สุด เพราะมีความใกล้ชิดกับจีน เมื่อจีนเข้าปกครองเวียดนามก็ใช้วิธีการปกครองแบบกษัตริย์เวียดนามจึงมีระเบียบการปกครองแบบจีน มีการสอบเข้ารับราชการแบบจีนโดยใช้ตำราของขงจื้อ เรียกว่า

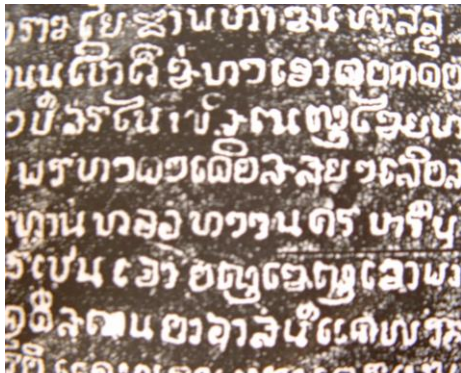
สอบจองหงวน มีการใช้อักษรจีน นับถือเทพเจ้าแบบจีน นับถือขงจื้อ งานศิลปกรรม สถาปัตยกรรม แม้แต่เครื่องแต่งกาย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ พระราชวังหลวงเว้ ที่มีความเป็นจีนสูงมาก อิทธิพลทางด้านเศรษฐกิจ

ในฐานะที่จีนเป็นตลาดการค้าใหญ่ มีสินค้าต่าง ๆ ที่รัฐต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องการ เช่นเครื่องปั้นดินเผา ผ้าไหม จีนจึงบังคับให้รัฐต่าง ๆ ส่งเครื่องบรรณาการให้กับจีนก่อน แล้วจีนจึงค้าขายด้วย แต่ส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยน อาจารย์ผู้สอนประวัติศาสตร์จีนให้สอนผู้เขียนว่า จีนถือตนว่าเป็นผู้ใหญ่ เมื่อผู้น้อยเอาของมาให้ ผู้ใหญ่ต้องมีของแลกเปลี่ยนการตอบแทน แต่เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็ต้องให้มากกว่าผู้น้อยดังนั้นจึงเป็นที่ชื่นชอบแก่รัฐต่าง ๆ เป็นอันมาก อาณาจักรที่รุ่งเรืองเรื่องการค้าขายกับจีน เช่น อาณาจักรฟูนัน ศรีวิชัย อันนัม สุโขทัย อโยธยา รัตนโกสินทร์ ฯลฯ

ชาวจีนได้ถ่ายทอดศิลปการทำเครื่องปั้นดินเผา “เครื่องสังคโลก” สินค้าส่งออกที่สำคัญสมัยสุโขทัย

อารยธรรมอินเดียในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตัวอักษรปัลลวะ

แบบที่นิยมใช้ในอินเดียภาคใต้ในสมัยราชวงศ์ปัลลวะ

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นศูนย์กลางทางการค้าที่สำคัญในที่สุด การเดินเรือแต่ละครั้งมิได้มีเพียงแต่พ่อค้า ยังมีนักบวชเดินทางร่วมมากับเรือด้วยเพื่อประกอบพิธีให้กับพ่อค้าเหล่านั้น ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จึงรับเอาวัฒนธรรมของชาวอินเดียมาผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมของตนเอง จนกลายเป็นรากฐานสำคัญ รูปแบบวัฒนธรรมอินเดียที่ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับมา

เช่นด้านอักษรศาสตร์ เช่น ตัวอักษรปัลลวะแบบที่

นิยมใช้ในอินเดียภาคใต้ในสมัยราชวงศ์ปัลลวะ (พุทธศตวรรษที่ ๑๑ – ๑๒) ดังได้พบจารึกโบราณภาษาสันสกฤต ทั่วดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คัมภีร์พระ และยังคงมีบทบาทอยู่โดยได้ปะปนอยู่ในแต่ละภาษาของแต่ละประเทศ และงานวรรณกรรมในศาสนาพราหมณ์

ด้านศิลปกรรม ในรูปแบบของ สถาปัตยกรรม งานปฏิมากรรม และงานจิตรกรรม ซึ่งถือว่าเป็นหลักฐานสำคัญที่เป็นรูปธรรมที่ทำให้เราทราบว่า ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รับเอาวัฒนธรรมอินเดียมาในสมัยใด งานสถาปัตยกรรม ส่วนใหญ่แล้วจะได้รับอิทธิพลมาจากศาสนา เช่น เทวสถานต่าง ๆ ของ ศาสนาพราหมณ์เพื่อใช้ในการประกอบพิธีบูชาเทพเจ้า ในงานปฏิมากรรมเทวรูปศาสนาพราหมณ์ จะปรากฏการสร้างมหาเทพทั้งสามพระองค์ คือ พระพรหม พระนารายณ์ พระอิศวรหรือพระศิวะ รวมถึงศิวลึงค์ ถูพบมาใน เขมร ไทย พม่า ชาว

ศิลปกรรมของอินเดีย ที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาทางด้านปฏิมกรรม เช่น พระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ ด้านสถาปัตยกรรม เช่น สถูป เจดีย์ ด้านจิตรกรรม เช่น ภาพฝาผนัง มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อศิลปกรรมของไทย

วัฒนธรรมประเพณี คติ ความเชื่อ และศาสนา โดยเฉพาะศาสนาพราหมณ์ ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในยุคแรกส่วนใหญ่นับถือศาสนาพราหมณ์ เมื่อกาลผ่านไป ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ เข้ามา ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้ผสมผสานศาสนาพราหมณ์กับศาสนาใหม่ ๆ เหล่านี้ด้วยกันจนกลายเป็นศาสนาที่มีรูปแบบเฉพาะตัว เช่น ศาสนาพุทธในประเทศไทยก็มีพิธีกรรมของศาสนาพราหมณ์เจืออยู่ในเกือบทุกพิธีกรรม เขมรรับศาสนาพราหมณ์แล้วก็นำไปผสมผสานกับลัทธิฮินดู - ชาว (เทวราชา) แล้วพัฒนาจนศาสนาพราหมณ์ในเขมรเป็นศาสนาที่เกื้อหนุนอำนาจกษัตริย์และมากด้วยพิธีกรรมอันเคร่งครัดสลับซับซ้อน

ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช (ครองราชย์ พ.ศ. ๒๖๙-๓๑๑) พระองค์ได้ส่งสมณทูตไปเผยแผ่พุทธศาสนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จึงทำให้ผู้คนในอาณาจักรต่าง ๆ ยอมรับนับถือพุทธศาสนาแทนศาสนาพราหมณ์ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ศาสนาพราหมณ์ยังคงมีอิทธิพลในราชสำนักและในพระราชพิธีบางอย่าง พุทธศาสนาที่นับถือในสุโขทัยระยะแรกเป็นนิกายมหายาน ในด้านวรรณคดี มหากาพย์ที่ยิ่งใหญ่ของอินเดีย ๒ เรื่อง คือ รามายณะ หรือรามเกียรติ์ และมหาภารตะ เป็นที่รู้จักกันดีของคนไทย เรื่องรามายณะมาเล่นโน้ตหนังใหญ่ และหนังตะลุง อิทธิพลของเรื่องรามายณะ หรือรามเกียรติ์ ทำให้นาฏศิลป์ของอินเดีย มีอิทธิพลต่อนาฏศิลป์ไทยเช่นกัน ทั้งการแต่งตัว และท่ารำร่า ยังมีวรรณคดีของอินเดียอีกหลายเรื่อง ที่คนไทยคุ้นเคย ที่รู้จักกันดีอีกเรื่องหนึ่งคือ นิทานชาดก ในพุทธศาสนา ซึ่งมีอิทธิพลต่อคนไทยในเรื่องการทำคุณงามความดี ละเว้นความชั่ว

ด้านการปกครอง ราวพุทธศตวรรษที่ ๕ เป็นต้นมา เมืองต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เริ่มขยายตัวใหญ่ขึ้น ดังนั้นจึงการตั้งหัวหน้าของแต่ละชุมชนเพื่อ รักษาความปลอดภัยคุ้มครองประชาชนของตนไม่ให้โดนรังแกจากชุมชนอื่นๆ การยกระดับให้ผู้นำเป็นสมมุติเทพ เป็นองค์อวตารของเทพเจ้า สร้างความยำเกรงต่อสมาชิกในชุมชน ซึ่งข้อนี้เป็นที่ถูกใจผู้นำเป็นอย่างมาก ด้านการบริหาร มีการนำการปกครองระบบศักดินา จุดศูนย์กลางและการปกครองหัวเมืองตามแบบอินเดียมาใช้ ในด้านกฎหมายก็ใช้กฎหมายพระธรรมศาสตร์

กฎหมายของไทยที่เรียกกัน โดยทั่วไปว่า กฎหมายตราสามดวง ได้รับอิทธิพลจากอินเดียเช่นกัน (โดยผ่านทางมอญ) คือ จากคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ ในการตรากฎหมาย หรือที่เรียกว่า พระไอยการลักษณะต่าง ๆ จะมีการอ้างอิงถึงคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ ในเบื้องต้น ก่อนกล่าวถึงเนื้อหาของกฎหมาย นอกจากนี้คัมภีร์อรรถศาสตร์ ซึ่งเป็นตำราทางด้านปกครองของอินเดีย ราชনীติ หรือ **"ความประพฤติของพระราชา"** และหลักทศพิธราชธรรม หรือ **"ธรรม ๑๐ ประการ ของพระราชา"** ล้วนแล้วแต่มีกำเนิดในอินเดีย และมีอิทธิพลต่อระบอบการปกครองของไทยในสมัยก่อนชุมชนแห่งแรกที่ก่อร่างสร้างตัวเป็นอาณาจักรแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ได้รับวัฒนธรรม

ทางศาสนาพราหมณ์คือ อาณาจักรฟูนัน ซึ่งตั้งอยู่ตอนล่างและสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง (ประมาณ ค.ศ. ๑ – ๖) มีการติดต่อกับประเทศอินเดียบริเวณลุ่มแม่น้ำคงคา อาณาจักรฟูนันมีการปกครองในระบบกษัตริย์มีการสืบราชวงศ์แบบอินเดียและรับระบบศักดินามาจากอินเดีย ชนชั้นปกครองนับถือศาสนาพราหมณ์ไศว นิกาย นับถือศิวลึงค์ ส่วนชาวพื้นเมืองมีทั้งนับถือศาสนาพราหมณ์ไวษณพนิกาย ใช้คัมภีร์สันสกฤต อีกทั้งเป็นอาณาจักรแรกในเอเชียตะวันออกเฉียง ที่ใช้ภาษาสันสกฤตเป็นภาษาราชการ ส่วนงานทางด้านศิลปกรรมปรากฏหลักฐานซากอาคารสมัยก่อนเมืองพระนคร รวมทั้งเทวรูปพระนารายณ์ พระหริหระและพระพุทธรูปสมัยก่อนเมืองพระนคร

ในประเทศไทย อิทธิพลความเชื่อของศาสนาพราหมณ์มีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบการปกครองของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเชิดชูความสำคัญของสถาบันกษัตริย์ในฐานะผู้ปกครองตามลัทธิเทวราชา ที่รับมาจากเขมรอีกทอดหนึ่งนั้น ถือว่ากษัตริย์ทรงใช้ทรงพระราชอำนาจในการปกป้องและคุ้มครองให้อาณาประชาราษฎร์อยู่ร่มเย็นเป็นสุข อันเป็นพระราชภาระของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์

เหตุผลที่อารยธรรมของอินเดียแพร่หลายกว่าอารยธรรมของจีนในกลุ่มอาเซียน เพราะ อารยธรรมของอินเดียเข้ามาพร้อมกับนักบวชที่สอนศาสนา นำหลักการปฏิบัติของศาสนาพราหมณ์มาประกอบพิธีให้กับนักบวช ทำให้เกิดรากฐานในการปฏิบัติขึ้น ส่วนชาวจีนมีความเชื่อว่า ตนเป็นผู้ยิ่งใหญ่ ชุมชนเล็กๆ ต้องเข้ามาสวามิภักดิ์ โดยการส่งเครื่องราชบรรณาการ เลยทำให้อารยธรรมจีนไม่แพร่หลายเท่าอารยธรรมของอินเดีย

แบบประเมินคุณธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของฉัน
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียในกลุ่มอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของฉัน
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียในกลุ่มอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
๑. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน	ไม่ตั้งใจเรียน	ตั้งใจ และเอาใจใส่ในการเรียน	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียน	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้และทำงานด้วยความรับผิดชอบ
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน	ไม่ขยัน อดทนในการทำงาน	ทำงานด้วยความขยัน และพยายามเพื่อให้งานเสร็จตามเป้าหมาย	ทำงานด้วยความขยันและพยายามเพื่อให้งานเสร็จตามเป้าหมายและผลงานดี	ทำงานด้วยความขยันและพยายามเพื่อให้งานเสร็จตามเป้าหมาย เกิดผลดีเรียบร้อย และ เสร็จทันกำหนด
๓. มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ไม่ตั้งใจเรียนและไม่ร่วมทำกิจกรรม	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง	ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง และตั้งใจทำงาน
๔. มีความสามัคคีในการทำงาน	ไม่ให้ความร่วมมือกับกลุ่ม	ให้ความร่วมมือบางกิจกรรม ไม่สนใจงาน	ร่วมมือกับกลุ่มทุกครั้ง ทุกกิจกรรม	ร่วมมือในการทำงานทุกครั้ง ทุกกิจกรรมจนงานสำเร็จเรียบร้อย

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับ ๒ (ดี) ๓ รายการ ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

เกณฑ์การประเมินใบงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๐ อาเซียนศึกษา หน่วยย่อยที่ ๑ เรื่อง เพื่อนบ้านของฉัน
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง อารยธรรมจีนและอินเดียในกลุ่มอาเซียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

แบบฝึก	ระดับคะแนน			
	๑๐ คะแนน	๘ คะแนน	๖ คะแนน	๔ คะแนน
แบบฝึกที่ ๑	(ป.๔) เขียนชื่ออารย ธรรมได้ถูกต้อง ๑๐ ข้อ	เขียนชื่ออารย ธรรมได้ถูกต้อง ๘ ข้อ	เขียนชื่ออารย ธรรมได้ถูกต้อง ๖ ข้อ	เขียนชื่ออารย ธรรมได้ถูกต้อง ๔ ข้อ
แบบฝึกที่ ๒	(ป.๕) ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๕ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๔ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๓ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๒ ข้อ
แบบฝึกที่ ๓	(ป.๖) ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๕ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๔ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๓ ข้อ	ตอบคำถามได้ ถูกต้อง ๒ ข้อ

เกณฑ์การผ่าน

ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้คะแนน ๖ คะแนน ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ประชาคมอาเซียน

จงตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ประชาคมอาเซียน หมายถึง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. อาเซียนเริ่มก่อตั้งครั้งแรกประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมดกี่ประเทศ ประเทศใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ปัจจุบันอาเซียน ประกอบด้วยประเทศใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. คำขวัญอาเซียน มีว่าอย่างไร

.....

.....

.....

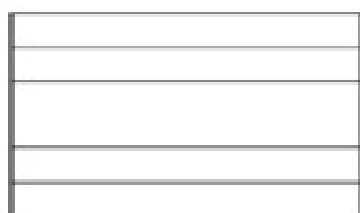
.....

.....

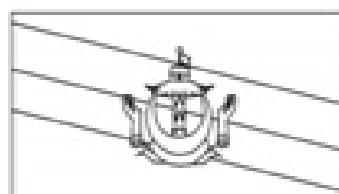
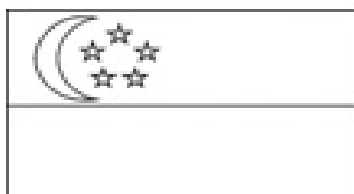
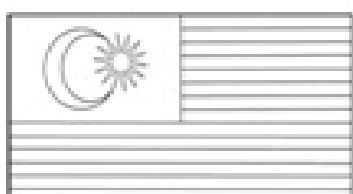
.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนชื่อประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน
ใต้ภาพให้ถูกต้องพร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

ไทย
มาเลเซีย
ฟิลิปปินส์
สิงคโปร์
กัมพูชา

บรูไน
เวียดนาม
พม่า
อินโดนีเซีย
ลาว

ประชาคมอาเซียน (ASEAN)

จากภาพแผนที่ จงเขียนชื่อประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมอาเซียนตามหมายเลขที่กำหนดให้ถูกต้องแล้วระบายสีให้สวยงาม (ประเทศละ 1 สี)

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____

ใบงาน
เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างของประเทศในกลุ่ม
อาเซียน 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกมา 1 ประเทศแล้วเขียน
ข้อความลงไปพร้อมทั้งวาดธงชาติและดอกไม้ประจำชาติ
ของประเทศนั้นแล้วระบายสีให้สวยงาม

ประเทศ

.....

.....

ดอกไม้ประจำ
ชาติ

.....

.....

คำทักทาย

.....

ชื่อ-นามสกุล

.....

ชั้น

.....

ใบงาน

เรื่อง การเมืองการปกครองของประเทศสมาชิก อาเซียน

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีระบอบการปกครอง
แบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ได้แก่

.....
.....
.....
.....

2. ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพระมหากษัตริย์เป็น
ประมุข ได้แก่

.....
.....
.....
.....

3. ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีการปกครองในระบบ
สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ได้แก่

.....

.....

.....

.....

4. ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ปกครองโดยรัฐบาล
ทหาร ได้แก่

.....

.....

.....

.....

5. ประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีพระราชาธิบดีเป็น
ประมุข ได้แก่

.....

.....

.....

.....

ชื่อ-นามสกุล

.....

.....ชั้น ป.4/.....